

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 90.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY MORNING, APRIL 17th, 1930.

LETO XXXII.—VOL. XXXII.

Oporni pevec Svetozar Banovec ima koncert na Velikonoč v Sl. Domu

Kjerkoli je doslej nastopil oporni pevec g. Svetozar Banovec, vsepovsod je žel največje aplavze, povsod bi ga radi ponovno in zopet slišali. Na Velikonoč nastopi g. Banovec dvakrat, in sicer zapoje tekom slovenskega radio programa nekaj pesmic, zvečer pa nastopi v dvorani Slovenskega doma na Holmes Ave., ko bo izvajal enega najfinjših koncertov, kar jih je doslej še imel. Slovenci v Collinwoodu pa tudi drugje ne morejo boljše preživeti velikonočnega večera kot če posetijo omenjeni koncert g. Banovca. Pričetek koncerta je točno ob 7:30. Doslej je imel g. Banovec en koncert že v S. N. Domu, enega v Slov. del. domu na Waterloo Rd. in enega v S. N. Domu v Newburgu. Vselej je bila vsaka dvorana polna petja ljubečega občinstva. Vzorni Collinwoodčani bodo tudi na Velikonoč skrbeli, da pridejo v največjem številu poslušati tega izredno nadarjenega slovenskega pevca. Saj v Clevelandu niti v Collinwoodu ga ne bomo imeli več prilike slišati, ker se takoj po koncertu poda na pot v druge slovenske naselbine po Ameriki. Pridite na Velikonočno nedeljo v Slovenski dom na Holmes Ave.

Z ljudskim štetjem v Clevelandu gre počasi. Ali bo milijon?

Ljudsko štetje v Clevelandu se vrši počasi. Rok za štetje je pretekel v terek zvečer, ko bi se moralo štetjem prenehati, a vendar se trdi, da še tisoče oseb ni bilo štetih. Na cesti je bilo vprašanih 55 oseb, ako se je oglašil v njih hiši že zvezni števec. Izmed teh 55 oseb jih je odgovorilo 40, da so bili že štetji, a 15 jih še ni bilo štetih. To pomeni, da še trideset procentov prebivalstva v Clevelandu ni preštete, dočim trdijo vladni nadzorniki štetja, da manjka samo še 10 procentov. Vendar so odredili, da se štetje vrši naprej vsaj še en teden in se popiše še kolikor mogoče ljudi. Največji boj glede prebivalstva se vrši med mestom Los Angeles in Clevelandom. Los Angeles trdi, da ima več ljudi kot Cleveland, in videti je, da bo tako, kajti Clevelandu manjka še precej do milijona, dočim je mesto Los Angeles po sedanjem štetju že doseglo milijon. Še bolj počasi se vrši štetje v Cuyahoga county, kjer se trdi, da je doslej prešteti komaj 50 procentov prebivalstva.

Mladina je napadla suhaškega govornika

Chicago, 16. aprila. Ko je včeraj A. B. Sanford, superintendent Anti-Saloon lige, govoril v Liberty klubu chicške univerze, je bil napaden od dijakov. Sanford je zagovarjal prohibicijo, ko so ga dijaki prekinili. Govornik je povdarjal, da dijaki na univerzah danes radi prohibicije veliko manj pijejo, in tedaj so dijaki enoglasno začeli kričati, da še nikdar niso povžili toliko pijače kot v zadnjih letih. Prišlo bi do spopada, da ni janitor ugasnil luči.

20 bolnih izmed 200 prebivalcev

Poročili smo že, da je 10 procentov vseh prebivalcev male vasi, Brunswick, Ohio, zbolelo za nekako epidemijo mrzlice. Včeraj se je zopet javilo 5 bolnih, in medtem je tudi umrla prva žrtev te nenavadne mrzlice. Dve nadaljni žrtvi se nahajata na smrtni postelji. Zdravniki še niso dognali natančni status te bolezni.

Najvišja hiša na svetu je otvorjena

New York, 16. aprila. V New Yorku so danes odprli najvišje poslopje na svetu, takozvani Chrysler Building, ki se dviga 1.046 čevljev visoko v zrak, in ki šteje 77 nadstropij. "Hiša" je za 62 čevljev višja kot Eiffel stolp v Parizu. Prostora je v njej za 11,000 oseb. Poslopje je veljalo \$19,000,000.

"Snegulčica"
Slovenska mladinska šola v Clevelandu priredi v nedeljo 27. aprila lepo mladinsko igro "Snegulčica."

Razstava pohištva
V mestnem avditoriju se vrši te dni razstava lepega pohištva. Tisoče ljudi je že obiskalo razstavo.

Dobra brivnica
Rojakom se priporoča brivnica N. Bohar, 6023 St. Clair Ave., v Grdinovi dvorani.

© Rojak Frank Čebul, 1147 Addison Rd., se priporoča rojakom za velikonočne šunke, klobase in druge dobrote. Je vse domače in imenitno tekne.

Indija se ozira po novem klobuku — Svobodi

Kongresman Tinkham trdi, da so suhači svoje dni podkupili Volsteada

Washington, 15. aprila. Suhači v tem mestu so silno razburjeni, ker je kongresman Tinkham v javni seji kongresa obdobil vodstvo Anti-Saloon lige, da je sledno plačalo vse kampanje stroške kongresmana Volsteada, ki je svoje dni stavil v kongresu predlog, da se upelje narodna prohibicija v Zedinjenih državah. Anti-Saloon liga hiti zatrjevati, da še nikdar ni plačala volivnih stroškov za tega ali onega kongresmana. Nato je kongresman Tinkham zahteval od preiskovalnega odbora senata, da se pokliče na zagovor metodistovskega škofa Cannona iz juga, ki mora obenem prinesiti s seboj tudi poslovne knjige njegove organizacije, da se dožene, kako njegova organizacija z denarjem posluje in upliva na javne uradnike. Kongresman Tinkham je obenem dokazal s številskimi, da je Anti-Saloon liga od 1920 do 1926 potrošila \$15,000,000 v prohibicijske namene. Vsaka politična organizacija mora glasom postaviti predložiti svoje račune pristojni oblasti, da se dožene, če so izdatki postavljeni ali ne. Anti-Saloon liga tega nikdar ni naredila.

Je mnogo boljše
V bolnici nahajajoča se Mrs. Barbara Česnik, 429 E. 158th St., se po prestani operaciji počuti mnogo boljše in so obiski zdravniško dovoljeni. Prijateljice in znanci jo lahko obiščejo vsaki dan v bolnici na Five Points. Aktivni in agilni rojakinji želimo hitro okrevanje!

Za vaš vrt
Zavasky trgovina na 6011 St. Clair Ave. je pravkar dobila lepo zalogo izvrstnih semen za cvetlice, zelenjavo in travo. Opozarjamo na današnji oglaš.

Igra "Beneški trgovec" bo igrana

"The Merchant of Venice," po slovensko "Beneški trgovec," bo igrana 4. in 5. maja v Newburgu. Igralo jo bo odlično dramsko društvo "Krka." Kdo je, ki je vendar količkaj bral svetovnoznane pisatelje, pa ne bi poznal Shakespeara? Kdo bi ne poznal njegovih neštetihih slavnihih iger, tragičnih in šaljihih, obenem pa polnih življenjske modrosti. V Ameriki, kolikor je znano, je bila doslej samo šele ena njegova veseloigra na slovenskem odru. Ali se spominjate "Ukročene trmoglavke"? Za to leto si je pa slovensko dramsko društvo "Krka" zavzelo, da priredi 4. in 5. maja drugo Shakespearejevo igro z imenom "Beneški trgovec." To je komično-tragična zgodba krvoločnega žida Shylocka, ki komaj po usmiljenju uide smrti, ko je bil že na tem, da izreže funt mesa nesrečnemu trgovcu. Mislite že sedaj na to predstavo!

Mladi Orli
Mladini pri "Orlu," ki so tekom sezone igrali na prav spreten način basketball, so dobili tudi svoje priznanje te dni, ko je team Orla dobil prvo mesto v razredu "D" igralcev. Dobili so tekmo napram močnemu Liberty Caps teamu. Igralci so bili: Frank Zakrajšek, eden prvih igralcev, Eddie Zgonec, Anton Zakrajšek, Anton Zadnik, Joe Jenc in Sam Zamej, Frank Bogovič, Laddie Znidaršič in Eddie Zaletel. Andrew Zamej je vodil team. Čestitke!

Darila za člane
Kdor pride dne 20. aprila na sejo društva Ribnica, št. 12 S. D. Z., seveda ako je član, dobi lep spominek iz Ribnice zastoj. Seja se vrši ob 8:30 dopoldne v navadnih prostorih.

146 oseb obtoženih od zvezne velike porote radi prohibicije

Zvezna velika porota v Clevelandu je v terek obtožila 146 oseb, da so kršili na ta ali oni način prohibicijo. 20 slučajev je bilo zavrženih. Med drugimi je bil tudi oproščen Fred Wong, poznani lastnik Music Box zabavišča. Obtoženci niso samo iz Clevelanda pač pa tudi iz okolice kamor sega oblast zvezne sodnije v Clevelandu. Med porotniki je bilo 23 mož. Predsednik porote je bil Everill Hyde, ki je predsednik Doan Savings & Loan Co. Nadalje je bilo več oseb obtoženih radi rabe in prodaje narkotičnih sredstev, dva sta bila obtožena radi ponarejanja denarja, eden radi bankrota in radi raznih drugih deliktov.

V bolnico
V bolnišnico je bila odpeljana in na slepiču operirana Miss Angela Stanger, stanujoča pri družini Čuk, 866 E. 139th St. Operacija je srečno prestala in počuti se dobro. Prijateljice jo lahko v Glenville bolnici obiščejo. Mlademu dekletu želimo hitrega okrevanja.

Clerk Miller mrtev
Clerk zvezne sodnije v Clevelandu, B. C. Miller, ki je upravljal ta urad od leta 1912, je te dni umrl. Pogreb se bo vršil danes popoldne. Mr. Miller je bil znan tisočim naših Slovencev, ki so iskali državljanske papirje. On je spisal tudi prvi predgovor za državljansko knjižico, ki je izšla v uradu "Ameriške Domovine." Bil je lojalen, delaven mož. V njegov spomin bo zvezna sodnja danes zaprta.

Policijski avto
Joseph Mikulec, star 24 let, je bil včeraj obsojen v zapor od 1 do 20 let, ker je nekemu policistu v Lakewoodu odpeljal njegov avto.

Pismo je izdalo morilca stenografinje, ki je bila te dni umorjena

Washington, 15. aprila. Policiji v tem mestu je prišlo v roke pismo, v katerem se navaja ime morilca, ki je pred kratkim umoril lepo stenografinjo vojnega oddelka vlade, Miss Mary Baker. Policija se je takoj podala na delo, da dobi pisca in morilca. Pismo je bilo podpisano, toda policija ne izda imena. Pisec navaja v pismu ime in naslov onega moža, katerega je videl pripraviti se z Miss Baker v avtomobilu, pretekli petek večer. Policija je prepričana, da je pismo originalno in da ni delo kakega šaljičva. Policija je dobila med zapuščino umorjenega dekleta še več ljubavnih pisem, ki pa ne dajejo nobenih sledov glede umora. Nadalje je policija prepričana, da Olga Skinner in Mildred Sperry, ki ste z umorjenim dekletom stanovali, nikakor niste povedali vse resnice policiji. Obe dekleti boste ponovno zaslišani. Prvotno sta namreč trdili, da Miss Baker ni imela nobenih moških ljubimcev, in da že mesece in mesece se ni sestala s kakim moškim. Policija je pa sedaj zvedela, da to ni resnica. Moški, ki je umoril Miss Baker, je bil z dekletom dobro znan in je imel večkrat tajne sestanke z njo.

Precej surov človek

Steven Lukaka, 22641 Ivan Ave., je obtožen od svoje žene, da je prava zverina. Žena toži na ločitev zakona. Žena toži, da jo mož neprestano pretepa. Pred nekaj dnevi jo je privezal na stol in jo z bičem bičal, ob razbeljenim železnim drogrom. V desetih letih svojega zakona ni imela družega kot trpljenje in gorje. Sedaj zahteva ločitev. Sodnik Pearson je odločil, da Steven ne sme unovčiti premoženja, katerega je bila žena prisiljena prepisati na moža, dokler sodnja ne izreče končne razsodbe.

In mi plačujemo
Družba cestne železnice je dolgo časa plačevala telefonske račune svojim uradnikom, in sicer njih privatne račune. Stroški za to so znašali \$5,000 na leto. Družba je pa pred enim mesecem ukinila to plačevanje, takoj potem ko je mestna zbornica zahtevala, da kompanija pokaže svoje knjige.

In ta mora vedeti
Gerard Pilliod je bil dalj časa pomožni zvezni pravdnik v Clevelandu, in je tekom svojega uradovanja imel opraviti s tisoči slučajih kršenja prohibicije. Včeraj je Mr. Pilliod potom WJAY radio postaje napadal prohibicijo in dokazoval, da bi se morala nemudoma odpraviti.

Portret Hopkinsa
Prihodnji terek večer bo svečanostna seja v mestni dvorani, ko se bo izročil mestni vladi portret prvega mestnega managerja Hopkinsa. Zastave skoro vseh narodov, ki so zastopani v Clevelandu, bodo vihrale ob tej priliki v mestni dvorani. O tej zadevi še poročamo.

Kapelica na šmarni gori
Igralci, ki bodo igrali v igri "Kapelica na šmarni gori," se opozarjajo, da pridejo nocoj zvečer k skušnji v Slov. Del. Dom na Waterloo Rd., ob 8. uri. Igro vprizori dr. Woodmen Circle št. 110.

Ali dovoli mestna vlada uporabo mestne dvorane otrokom komunistov?

Councilman Jones iz 2. distrikta se je izjavil, da bo storil vse v svoji moči, da prepreči, da komunistični otroci, organizirani pod imenom "Workmen's Circle School," ne bodo igrali v petek zvečer v mestnem avditoriju. "To je čreda komunistov," se je izjavil councilman Jones. "Vstopnice prodajajo po 75 centov, in dobiček bo šel v prid propagande komunizma v Ameriki." Izjavil je, da bo zahteval od mestnega managerja, da slednji naroči ravnatelju mestne dvorane, da se komunističnim otrokom prepove nastop v mestni dvorani. Ravnatelj dvorane, Herbert Twelvetree, se je izjavil, da je dal dvorano v najem, ne da bi vedel, da so priveditelji komunisti. Sicer pa, je dejal ravnatelj, je njemu vseeno, kakšnega prepričanja so ljudje v verskem ali političnem oziru, ki hočejo dvorano vzeti v najem. Dvorana je za vse. Zahtevam pa, da se v dvorani spoštuje postava in da se drži red. Videl sem večbe omenjenih otrok, katerih je kakih 100, pa nisem opazil ničesar, kar bi me napotilo, da jim prepovem rabo dvorane." Medtem je pa councilman Jones ves iz sebe. Izjavil je, da nikakor ne more razumeti, kako se more dati v najem mestna dvorana, vladna dvorana, ljudem, ki pridigajo, da se sedanja vlada poruši. Jones je rekel, da je videl, kako so komunisti grozili s pestmi napram ameriški zastavi, in takim ljudem se ne more dovoliti uporaba vladne dvorane, kjer vihra ameriška zastava. Medtem se je pa mestni manager izjavil, da če ravnatelj dvorane dovoli nastop, da nima on ničesar proti temu.

Obisk iz Washingtona

V sredo je dospel v naš urad g. Anton Družina, uradnik jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu. Povedal nam je, da je postal jugoslovanski poslanik dr. Pitamic, v uradnih krogih ameriških v Washingtonu jako priljubljen in je jako delaven. Mr. Družina ostane v Clevelandu par dni na obisku.

Smrt radi operacije
V sredo jutraj je umrl v Lutheran bolnici Peter Kaldar na posledicah operacije. Zapuščca soprogo in pet otrok. Njegov pogreb se vrši v soboto popoldne. Pogreb preskrbijo Grdina & Sons. Naše sožalje sorodnikom!

Otrok umrl
V sredo jutraj je umrl 6 letni Dan Rossman, sin družine Mr. in Mrs. Mike Rossman, 1008 E. 63rd St. Umrl je v Lakeside bolnici. Pogreb se vrši danes popoldne pod vodstvom A. Grdina & Sons. Naše sožalje staršem!

Kdor ima, ta ima
Zvezni sodnik Jones v Clevelandu je razsodil, da mora vlada povrniti Mahoning Valley železnici \$1,000,000 v davkih, katere je železnica baje preveč plačala.

Zadnji čas
Gotovo je sedaj zadnji čas, da preskrbite svoji hčerki obleko za sv. obhajilo. Mr. Benno Leustig, 6424 St. Clair Ave., nasproti Narodnega Doma, ima veliko izbero obhajilnih oblek.
Mrs. Katie Gliha
Hudo bolna leži na svojem domu že en teden Mrs. Katie Gliha, 5695 Bonna Ave. Prijatelji jo lahko obiščejo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays
NAROCINA:

Za Ameriko, celo leto \$5.50
Za Ameriko, pol leta \$2.75
Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po ramašalih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo in Kanado je ista cena kot za Cleveland po pošti.
Posamezna številka 2 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. FIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 6th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 90, Thu, April 17th, 1930.

Hoover se je zagovoril.

Mornariška konferenca v Londonu bo v kratkem zaključena, kar je povzročilo veliko veselje pri našem predsedniku, Herbert Hooverju, ki se je te dni izjavil, kako ogromno koristonosno delo je mornariška konferenca za razorožitev na morju povzročila.

No, ameriški narod je tudi zaeno s predsednikom Hooverjem vred vesel, ker se je na londonski mornariški konferenci nekaj naredilo, dasi ne istega, kar se je z gotovostjo pričakovalo. Vedno je bolje nekaj kot nič. Pogodba med Anglijo, Zedinjenimi državami in Japonsko je nekaj, kar bo pripomoglo k svetovnemu miru v bodočnosti.

Toda oni, ki vedo, kaj se je na predvečer mornariške konference pričakovalo, in oni, ki so čitali besede Hooverja ob zaključku konference, bodo gotovo rekli, da je Hoover bil veliko pregostobeden, ko je označil uspeh mornariške konference "kot največji korak napram svetovnemu miru."

Dejstvo je, da londonska mornariška konferenca ni nikakor omejala oboroževanja na morju, niti ni naredila kakakega koraka napram svetovnemu miru in sporazumu med narodi. Gotovo je, da sploh do sporazuma ni prišlo med Italijo in Francijo na eni strani, in med ostalimi vesilami na drugi strani. Vse, kar je konferenca v Londonu naredila, je tako malenkostno, da ne pomeni dosti, dasi je bolje kot nič.

O londonski mornariški konferenci se je že od kraja pisalo, kako silne upe miru in blagostanja lahko stavi človeštvo v delovanje te konference. V resnici se je pa preveč pisalo, a konferenca sama ni poslovala. Ko so se delegati sestavili prvič, se je govorilo v krasnih frazah glede "svetovnega miru," glede "bratskega sporazuma," dočim ves potek konference priča nasprotno.

Vse lepe fraze ob otvoritvi konference so se razblinile v nič, vsi "bratski objemi" mednarodnih delegatov so brez pomena. Godilo in vršilo se je kot na drugih konferencah, kjer so zastopniki delegatje raznih narodov. Medsebojno si napivajo, zdravice so glasne in obilne, toda takoj potem pride moralni maček, vid postane nejasen, iskrenost je pozabljena in stare razmere se nadaljujejo.

Delegati Francije in Italije se bodo razšli te dni iz Londona, in tako laška vlada kot francoska bo še naprej gradila in gradila z največjo naglico vojne ladje, kot jih je doslej, ker med Lahi in Francozi absolutno ni prišlo do nobenega sporazuma tekem štirih mesecev, ko je konferenca zborovala.

Raditega je pa tudi predsednik Hoover ustvaril napačne nade in upanja v srcih ameriških državljanov, ko je čestitil uspehu ameriških delegatov na konferenci. Povedal je preveč kajti razven, da bodo Anglija, Amerika in Japonska vsaka uničila par vojnih ladij, konferenca ni absolutno ničesar povzročila in ustvarila.

Spomnimo se govora, katerega je imel predsednik Hoover lansko leto v novembru mesecu, ko je govoril na spominski dan, ko se je zaključila svetovna vojna. Predsednik Hoover je tedaj dejal:

"Jaz trdno upam, da bo bližajoča se mornariška konferenca veseli povzročila, da se bodo vojne mornarice vseh veselih znatno znižale, in da se bo s tem odzvelo ljudem ogromno ekonomsko breme. Može in žene vsega sveta zahtevajo, da se razorožimo. Mi moramo na vsak način znižati oboroženje do skrajnosti..."

Toda kljub tem lepim besedam, pa je prišlo nekaj tednov pozneje med predsednikom Hooverjem in angleškim ministriskim predsednikom MacDonaldom do sporazuma, da se Amerika zaveže, da uniči tri velike vojne ladje, toda dovoli se ji, zgraditi za 250,000 novih, velikih oklopnih križark. Hoover je povdarjal v svojem govoru zadnji teden, da si bodo Zedinjene države prihranile do \$800,000,000 radi londonske mornariške konference, uradne številke mornariškega oddelka naše vlade pa kažejo, da bo Amerika zgradila tekem prihodnjih šest let vojnih ladij vsake vrste v vrednosti \$1,200,000,000.

Hoover lahko govori za javnost, toda na noben način sam sebi ne more verjeti. Londonska konferenca je bila absolutni fiasko glede razorožitve.

D O P I S I

Durant City, Pa. — Prosim, odmerite tudi meni nekaj prostora za moje skromne vrstice v priljubljenem listu Ameriška Domovina. Ker vem, da je malo komu znano to mesto, ga hočem malo opisati.

Tukaj je naseljenih le pichlo številno Slovencev, je pa naseljenih tukaj mnogo raznih narodnosti, da izgleda kakor trgovina z mešanim blagom. Kraj je jako prijazen, mesto se nahaja na visokem hribu in imamo čist zrak. Če pride človek k nam iz kakakega zakajenega mesta, pa se tega našega dobrega zraka na-

dih in napije čiste studenčnice, pa ima za enkrat zadosti. To delamo mi, ki tukaj živimo, lahko vsak dan.

Naj omenim še nekoliko o delavskih razmerah, ki so sedaj povsod pod ničlo. Tudi tukajšnja Glass Corporative sedaj ne obratuje. Toda vzrok temu so samo popravila in upamo, da se začne v kratkem zopet obratovati s polno paro. V tem času se pa naši moški nekoliko odpočijejo in razvedrijo, ker so že topli, prijazni spomladanski dnevi. Lahko gremo na izprehod po gozdu, drugam tako ne moremo

kot v gozd, če le iz hiše stopimo. Prav živahno je pa tam na kegljišču. Tako živahno vam skačejo za боло, da se človeku kar dobro zdi, ko jih gleda. Tudi če ima na vsakem prstu na nogah kurje oko, se noben ne zmeni zanj.

S. Z. D. priredi plesno veselico. Tistikrat pa, če tudi je pod prstom kurje oko, se nihče zmenil zanj ne bo. Ko bo prišel dan 10. maja, tisti čas vsak rad poraja. In že najmanj en teden prej se bodo vprašali, kam bodo šli na 10. maja. Kam pa drugam, kakor v Durant City! Tisti večer bodo pri nas igrali Hojerjevi fantje iz Clevelanda, Hojer trio. To bo nekaj imenitnega v naselbini, kakor še ni bilo v zgodovini naše slovenske naselbine.

Zato pa jaz že naprej vem,

da staro in mlado se bo odzvalo. Nihče ne bo hotel te prilike zamuditi in se pošteno zavrteti.

Se nekaj. Naš rojak Mr. Krajec s svojo družino odpotuje v staro domovino. Želimo mu srečno pot čez veliko lužo.

Vsem čitateljem Ameriške Domovine želim za praznike veliko piruhov in dosti dobrih počit, listu pa mnogo novih naročnikov in naročnic.

Mislím, da sem taka, kot tisti jež, ki je prosil listico za malo prostora, potem je hotel imeti pa ves brlog zase. Tako sem tudi jaz prosila za malo prostora v listu, pa bi skoro celo stran vzela. Lepe pozdrave prijateljem in znancem širom Amerike in še na ono stran širokega morja.

Poročevalka
s hribčka Vipavskega.

NAUČI OTROKA VARČNOSTI

Živimo v času razpisnosti in vestranskih razvad: Ob pogledu na razno nepotrebno razkošje in potratu se marsikdo s strahom vprašuje: kam plovemu?

Zlasti starši, ki niso zmorni, da bi brzdati razpisnost in nezmernost svoje dece, gledajo s strahom v bodočnosti. Zato je neobhodno potrebno, da se že v otroku ukopenini čut do varčnosti in spožnanje denarne vrednosti. Kolikokrat troši dekle ali mladenič težko prisluženi denar po nepotrebnem, ne da bi cenil in poznal njegovo pravo vrednost. Ko pa pridejo dnevi, da bi ga zares rabila za koristne stvari, ga nima.

Materi pripade naloga, da goji v dekletu že v rani mladosti čut varčevanja. Polagoma naj mu pojasni vrednost denarja in njegovo pravo uporabo. Nauči naj deco, da si hrani denar, ki ga dobi ob tej ali oni priliki. V to svrhu je priporočljivo, kakor smo delali v "dobrih starih časih," da se da otroku mala puščica, ki jo dobi v vsaki banki, v Clevelandu na naši slovenski North American Trust banki, v katero naj meče denar, ki ga dobi ob raznih prilikah. Ko si otrok prihrani dovolj, da svota zadostuje za kak potreben predmet, ga je treba navajati, da kupi, kar res potrebuje in kar mu bo le v korist. Če pa živi otrok v razmerah, da mu starši preskrbe vse potrebno, navajajmo otroka, da s prihranjenim denarjem stori kako dobro delo in pomaga potrebnim. S tem se otrok vzgaja k dobroščnosti in ljubezni do bližnjega. Zelo pametno je, da daje večji deci stalno svoto za male potrebe, da se otrok polagoma navadi sam skrbeti za male potrebe in se s tem vadi tudi v gospodarstvu. Seveda se ne sme pustiti, da otrok sam po volji vporablja dotični denar, marveč treba zlasti prve čase nadzorovati vse izdatke.

V prvi vrsti je treba naučiti otroka, da si veak izdatek — tudi najmanjši — točno zabeleži. Mati ali oče ali drugi za to določeni član družine pa mora vsak dan istočasno priučiti otroka, da se posvetuje s starši, kako bi najbolje vporabil denar. Navaditi ga je treba, da ne izdaja denarja za nepotrebne in dostikrat škodljive stvari in kvarna razveseljevanja. Koliko denarja gre dandanes v kinematografe, kjer otrok čestokrat pride v položaj, da vidi in naknadno posnema dogodke, kateri bi morali biti daleč, daleč od njegovega obraza in njegove duševnosti. Koliko slabih kali, katere pozneje dovedejo otroka na pot pogube in propasti, se veepi ravno ob teh prilikah v mlada srčca, ki slastno sprejemajo vse, zlasti kar je mamljivega in bleščечеega.

Otroci, kateri morajo še v rani mladosti z doma, da nadaljujejo drugod šolsko izobrazbo, pridejo že prav mladi v položaj, da morajo samostojno razpolagati z denarjem vsaj za manjše potrebe. Ako niso imeli že doma prilike, da bi bili vsaj deloma sami gospodarili z denarjem, ne vedo sedaj, ko so v to primorani, kako in kam z denarjem, ter pri-

dejo v nevarnost, da izdajo denar za brezpomembne in nepotrebne predmete ter ga jim zmanjka, ko bi ga nujno potrebovali. In tako lahko otrok zaide in ker mu primanjkuje čestokrat najpotrebnejše, ker je porabil denar, ki je bil za to namenjen, za druge nepotrebne reči, skuša priti do denarja na nepošten način.

Zato je neobhodno potrebno, da starši vgajajo otroka že zgodaj, da se priučí samostojnosti tudi v denarnih zadevah, mu dajo od časa do časa male svotice, da ž njim pod indirektnimi navodili staršev smotreno razpolaga. Kar se mu da v to svrhu, mu bo gotovo v poznejših letih koristilo in mu prineslo obile obresti.

Navadite otroka, da bo, kadar bo imel nekaj več skupaj, da nese to svoto na banko, kjer naj odpre hranilno vlogo. Čimbolj se bo kupček večal, večje veselje bo imel do varčevanja. Zlasti so priporočljivi za to Christmas klubi, ki so jih vpeljale pred nekaj leti banke. Otrok se na ta način navadi varčevanja, obenem mu bo pa zelo koristilo, kar si bo v mladih letih prihranil.

Stopite enkrat na našo slovensko North American Trust banko, pa vprašajte tam, naj vam dajo za vsakega otroka po en ročni "bank," v katerega bodo začeli vaši otroci vlagati cente in kije in daje. Ko bo postal ta bank poln in precej težak, pa ga nesite na banko, kjer bodo vzeli ta nahranjeni denar ven in ga naložili na knjižico, na ime otroka.

NA MADJARSKEM NIČ VEČ VINA NA UPANJE

Madjarski notranji minister je v dogovoru s pravosodnim ministrom izdal naredbo, po kateri je vsem hotelirjem, kavarnarjem, gostilničarjem in krčmarjem prepovedano dajati alkoholne pijače na upanje. Kdor se bo pregrešil proti tej naredbi, bo kaznovan z zaporom do 30 dni in denarno globo do 600 pengo. Ta naredba mora biti izobešana v vsakem javnem lokalnu na vidnem mestu. Obenem naredba odreja, da se noben dolg na alkoholnih pijačah ne more sodno iztirjati in da mora sodišče take tožbe enostavno odbiti.

VSE BODO ENAKO OBLEČENE

Sovjetska vlada razmotriva načrt, po katerem namerava za svoje državljanke upeljati komunizem v vseh njegovih skrajnostih. Ako bo načrt izpeljan, se ne bo mogla nobena ruska ženska več pritožiti, da je njena sosedka bolj oblečena kot ona sama; in tudi ne, da iz sosedove kuhinje prihaja prijetnejši duh, kakor iz njene. Tudi ne bo mogla nihče vzbuditi zavisti pri svojem sosedu z lepšim pohištvom ali bolj mehko posteljo. Za vse državljane bo namreč upeljana enotna vrsta oblek, enaka hrana bo predpisana za vse, vsi bodo morali imeti enakovrstno pohištvo in celo hiše se bodo morale graditi vse po enem vzorcu.

Vesti iz domovine

Ludvik baron pl. Lazarini je umrl na svoji graščini Boštanj pri Grosupljem. Dosegel je visoko starost 82 let.

V ljubljanski bolnišnici je umrla 71 letna g. Helena Babnik.

V Kovorju pri Trziču je umrl 80 letni ugledni posestnik g. Jožef Aljančič.

Umrlí so v Ljubljani v času od 15. do 22. marca: Andrej Bradško, mizar, 45 let, Idrijska 12; Apolonija Jager, zasebnica, 80 let, Dvorni trg 1; Pavel Ramovž, vojni invalid, 49 let, Vidovdanska 9; Josip Hauptmann, mestni ubožec, 86 let, Japljeva 2; Marjeta Tome, hišna posestnica, 80 let, Florijanska ulica 35; Tomaž Tavčar, železniški poduradnik v p., 64 let, Vodnikova 21; Pavla Namre, zasebnica, 76 let, Japljeva 2. — V bolnišnici so v istem času umrli: Marija Mulej, žena zvančičnika 35 let, Rakek 54; Ana Pavšek, žena delavca, 64 let, Galjeva 7; Neža Lavrič, žena delavca, 30 let, Viševk 20 pri Ložu; Helena Bukovec, žena železničarja, 30 let, Toplice; Helena Peterca, tobačna delavka, 59 let, Kooldvorska ul. 18; Jera Zelenc, dninarica, 56 let, Podklanc pri Žirih; Martin Lesar, mestni delavec, 50 let, Grajska planota 1.

Divji merjasci na Kočevskem. Kakor smo že poročali, so se pojavili na Kočevskem divji prašiči v velikem številu in ogrožajo tamkajšnje prebivalstvo. Vaščani prizadetih vasi se upravičeno bojijo, da jim bodo napravili merjasci na mladi setvi in tudi v jeseni ogromno škode. Kočevski lovci so se spravili že večkrat na merjasci in jih tudi veliko uničili. Iz Podstenic poročajo, da je ustrelil pred kratkim lovski čuvaj (znani lovec Anton Mihič) v auersperških knežjih gozdovih zopet enega merjasca. Kakor se iz poročil razvidi, se število merjasci v na Kočevskem stalno množi in treba močne akcije, da se uniči ta škodljiva zverjad.

Ljubljani (Hranilniška ulica 8) je umrla g. Neža Voje v starosti 67 let.

Umrlí na svojem domu na Dol. Skopcih, župnika Cerklje ob Krki, sedmošolec Zorko Maks.

V Stolcu pri Novem mestu je umrla v 74. letu starosti, vdova po bivšem tamkajšnjem nadučitelju gospa Marija Rodič. Odkar je pred leti kruta smrt pobrala njenega ljubega sina Mirkota, župnika v Vremah in kmalu za tem mlo ji hčerko M. Anzelmo, uršulinko v Ljubljani, je tudi njena odprna sila popustila.

Zlata žila na Gorenjskem. Izpod Stola nam poročajo, da so delavci v znanem rudniku pod Stolom pred bogatimi plastmi antimona, premoaga, cinka, svineca in železa odkrili tudi zlato žilo. Žila je pol metra debela in sega daleč notri pod Stol. Kakor čujemo, pa manjka za izkoriščanje te žile potreben kapital in nameravajo naši Gorenjci za svoje zlato zainteresirati tuje kapitaliste. Angleški Rotšild je že ponudil Gorenjcem za to žilo 150 milijonov funtov sterlingov. Prevladalo pa je mnenje, naj gre ta zadeva na licitanto, ki se bo vršila vrh Stola.

V Stari Loki je umrl g. Gašpar Triler, posestnik v Virnašah in bivši župan. Rajni je 22 let deloval v obč. odboru in si pridobil veliko zaslug.

V Ljubljani je umrl trgovec in posestnik na Mestnem trgu 15, g. Adolf Mikuš.

V Ljubljani je umrl. Te dni sta hčerka delavca vevške papirnice Potočnika in hčerka železničarja Raka trgali ob Ljubljani pri Vevčah na bregu cvetje. Naenkrat je Rakova, ki je zašla preblizu vode, padla v Ljubljani. Ko ji je hotela Potočnikova pomagati, je zabredla v globoko vodo in utonila. Rakova je potegnil iz vode gosp. Palme iz Vevč, dočim Potočnikove ni bilo

mogoče rešiti.

Grozna nesreča na Ohridskem jezeru. Nedavno se je podala večja družba, ki je štela 26 oseb, z motornim čolnom na izlet po Ohridskem jezeru. Nenadoma pa je odpovedal motor čolna. Bili so oddaljeni le kakih 200 metrov od obale. Strojniki si je zaman prizadevali, da bi popravil napako. Usoda pa je hotela, da je baš v tistem času postajalo jezero vedno bolj razburkano: ženske v čolnu so začele klicati na pomoč in je ena od njih, soproga našega konzularnega tajnika v Korči Krstičeva, skočila v vodo, da bi se s plavanjem rešila na breg. Toda v razburkanih valovih je omagala. Na pomoč ji je priskočil sreski poglavar Kaličanin, ki se ga pa je Krstičeva tako oklenila, da sta se začela obo potapljavti. Navzoči mornar Kovačević je kljub velikim nevarnostim hotel obo rešiti, toda njega se je Kaličanin tako krčevito oprijel, da mu je pošla sapa. Po kratki borbi so vsi trije izginiti pod vodo. Med tem se je prevrnil čoln in vseh ostalih 23 izletnikov je padlo v vodo. V zadnjem hipu so prihiteli kmetje s čolni na pomoč ter še mogli rešiti 15 ponesrečenec. Vsi drugi so utonili. Med utopljenici so razen gori omenjenih: komandant mesta general Protič, grški konzul v Korči Lazaru Juanis in njegova soproga, češkoslovaški konzul v Korči Turtulija, grški zdravnik dr. Palenas in njegova zaročenka Julijana Punte.

V pijanosti zaklal očeta. V Tršljavcu pri Krškem je bila zaposlena s prekopavanjem vinogradi družina posestnika Antona Arha iz Cerklje. Delala je ves dan in se proti večeru vračala proti domu z Drobničevo družino. Arhov sin Franc je medpotoma prijel Drobničevo hčerko pod pazduho in pričel peti in vriskati. To pa ni bilo po volji domačim fantom. Napadli so ga in pretepli, potem pa izginiti v noč. Pretepeni Arh je potihem sklenil temeljito maščevanje. Kmalu po tem dogodku sta prišla Arhu nasproti dva moža, ki jih, kakor on trdi, ni poznal. Misleč, da sta iz družbe napadalec, je France Arh potegnil dolg krušni nož in ga zasadil prvemu izmed došlecev v srce, da se je zgrudil, oblit s krvjo, brez glasu in je takoj nato tudi izdihnil. Ko je Franc Arh spoznal, da je smrtno zabol delastnega očeta, je zbežal najprej v Gorico h kolarju Ivanu Romihu, od tam pa v hišo posestnika Žiberta kamor so pozneje prišli orožniki iz Krškega in ga odvedli.

V Tanči gori se je težko ponesrečil pri sekanju bukve 60-letni tešac Anton Simončič. Bukve je nenadoma padla in ga tako trudo oplazila po glavi, da si je moral poiskati zdravniške pomoči v kandijski bolnici usmiljenih bratov.

Pejdi, pejdi, mi odgovori, "sembrana gospoda je bila napovajdala tlako, pa je kmet te hribe skup znosil. Ampak jest jih ne bi, jest bi se spuntal." "Nu, sem reku, "sva že dva, de se puntava zoper grajščino."

Matevžu so krstili sina za Matijca in je Matijec lepo ime, ne dosti manj postavno, kakor Matevž. In je bil Matevž zadovoljen z imenom in s sinom tudi. In ko je Matijec toliko dorastel, da je z očmi segel na mizo, ga je vzel oče sabo v majstu, da se fantu izbistri glava.

Premerila sta majstu od doljnega konca do gorenjega, potrdila sta cerkev, obrekla da najmajo pri šišah nič gnoja in potem je povedal mali Matijec svojo sodbo, de se mu vidi majstu sila lačen kraj.

"Lahko je laču," je rekel oče Matevž, "ko najsi krota od davi nič jedlu. Cakaj, greva južinat. Vajš, ljubi moj lajpi sin, v majstu je vse drugače, kakor doma. Odprte drži oči in napni ušesa, da se kaj naučiš, da boš vedel in znal, ko boš robo onegavil po svajtu. Lej in poglej, zlata skledica se guglje na palčki nad durmi.

Louis L. Ferialia
SLOVENSKI POGREBNIK
3515 East 81st St.
Tel. Michigan 1420
V NEWBURGU

Zaupanje

se pridobi stopnjo za stopnjo, če se da narodu dobra in solidna postrežba v vsakem oziru. Tega principa smo se mi vedno držali, zato se ljudje s zaupanjem obračajo do nas za zanesljivo postrežbo.

Če verjamete, al' pa ne...

Lončar Matevž pripoveduje, kako so se mu sprožile grablje in kako je potem v grajščini delal križ.

"Enkrat sem bil šel grabit listje, so pa ravno grajščinske krote preganjale zajce. Majhnu čakam, kar se je zajec spustil name. O pretetu ne bodi, da bi imel puško pri sebi!

Nastavim grablje — že je počlo. Letim po zajca, pa je stalu pri njem zelena krota grajščinska.

"Zajec je moj," sem reku. Pa je krota brž name zarezalu: "Kaku se ti podstopiš streljati na naše zajce? V kejho stabo?"

"V kejho ne grem," sem reku, "nej zame vaša kuhinja: za zajtrk — dobro jutro, za južno — počakaj, za večerjo — lahko noč. Taka hrana je zame pregospoka. Gasput, rajši odneham od zajca. Jest še vajdu najsem, da so grablje nabasane."

Čez nekaj dni je pa prišlo ravnu tista krota krompir desetinit. Mi je blu branilu zajca, pa mu tudi jest najsem pustil krompirja. Se je ujezilu, pa je šlu domu.

Drugi dan me pokličejo v grajščino in grajščak me kar z debelim očesom pogleda.

"Ali si se res branil krompirjevo desetino odrajtat?"

"Gnadljivi gasput, rajs."

"Zekaj pa ne daš?"

"Zetu de ne."

"Naredi tukaj križ, da se puntaš."

Jest napravim križ: V imenu Očeta, Sina in Svetega Duha, amen.

"Ne po glavi, tukaj na papirju naredi križ."

"Kaj ga bom na papir dejlal, ko so me pa mati učili po čelu ga delati?"

Vejste, grajščina si je zmiraj kaj novega zmisliła.

Enkrat so mi napovedali tlako, da smo zemljo skup nosili z vseh krajev in naredili hrib sredi vrta. Zekaj? Zetu, da so potlej na ta hrib postavili hišico, de so krote kvartale notri.

Šla sva enkrat z Anzljevim Matijcem iz Jurjeve bajte z domi, pa sva se vračala tako trudna, da naju niso hotele noge več nositi. Sva se pa usedla, pred očmi sva imela našo Veliko goro.

"Matevž," mi pravi Anzljev Matijec, "pretetu so imeli opravila, prajden so vkup zvekli to goro."

"Kdo?" sem vprašal. "Matijček, ali ne veš, da je ves svetj, pa tudi hribe ustvaru ljubi Bog z ano samo besajdo?"

"Pejdi, pejdi," mi odgovori, "sembrana gospoda je bila napovajdala tlako, pa je kmet te hribe skup znosil. Ampak jest jih ne bi, jest bi se spuntal."

"Nu, sem reku, "sva že dva, de se puntava zoper grajščino."

Matevžu so krstili sina za Matijca in je Matijec lepo ime, ne dosti manj postavno, kakor Matevž. In je bil Matevž zadovoljen z imenom in s sinom tudi. In ko je Matijec toliko dorastel, da je z očmi segel na mizo, ga je vzel oče sabo v majstu, da se fantu izbistri glava.

Premerila sta majstu od doljnega konca do gorenjega, potrdila sta cerkev, obrekla da najmajo pri šišah nič gnoja in potem je povedal mali Matijec svojo sodbo, de se mu vidi majstu sila lačen kraj.

"Lahko je laču," je rekel oče Matevž, "ko najsi krota od davi nič jedlu. Cakaj, greva južinat. Vajš, ljubi moj lajpi sin, v majstu je vse drugače, kakor doma. Odprte drži oči in napni ušesa, da se kaj naučiš, da boš vedel in znal, ko boš robo onegavil po svajtu. Lej in poglej, zlata skledica se guglje na palčki nad durmi.

(Dalje prihodnjič.)

ANTON STRAZAR:
Gašperček najdenček
Povest iz časov tlačenstva

Nadležni stric se je še norčeval iz njega in ga vpraševal, koliko neki je dal denarja tej tlačanski ljubici in kam jo je poslal.

Krištof mu je zaman zatrjeval, da ne ve, kam je odšla.

Lambret se mu je posmehoval in končno samo rekel:

"Veš kaj, Krištof, če nam bo hotela ta tvoja deklina kaj vode kaliti in govoriti po svetu, koder se potika, kaj o nas, ji bom jaz preskrbel prav varen prostor v svojem gradu."

Na večer tistega dne je odjezdil stric Lambret proti domu in menil pred odhodom:

"Krištof, še to nedeljo odjezdimo v Spitalič, da te spravimo k kraju, da boš postal možak."

Mladi graščak je gledal še dolgo za svojim stricem in gode-njal:

"Moji tlačani, vem, me blagrujejo, ker sem graščak, a tega ne vedo, da so oni v marsičem bolj srečni kakor jaz. Oni se lahko svobodno med seboj ženijo, a jaz sem prisiljen, da vzamem to pušto spitališko Elizabeto. Kako velika razlika je komaj med njo in Jerō. Stric grozi tej nesrečni revī, da jo bo preganjal. No, pa te nakane mu bom že izpodbiljal..."

Prav tisto noč je neznano kam izginil njegov valpet Boštjan.

Ko je Krištof to zvedel, je bil zelo razburjen; v tem položaju si je iskal utehe v pijači, kajti pekla ga je vest, ker je naredil nesrečna dva človeka: valpta in Jero.

Na izhodni plati rožeškega hribovja grajskih razvalin v vnožju je bila tiste čase koča daleč naokrog znane Gorihove Majdalene. Vsi bližnji in daljni okoličani so poznali to žensko. Majdalena je zdravila ljudi in živali z raznovrstnimi skrivnostnimi zelišči in mazili. Vabljenja je bila tudi na domove, kjer je skrivnostnimi z n a menji odganjala moro in zlodejstva raznih čarovnic. Praprozorni ljudje se seveda tudi njo imeli za čarovnico. Poznana je bila tudi po mnogoterih gradovih in dostikrat so tlačani videli Majdaleno, ko je hodila h grajskim na posete. Ljudje so se vsi zatekali k njej, a so jo tudi sovražili, kajti bilo je dobro znano: Kdor se je njej zameril, se mu ni dobro godilo.

Prav z mrakom je do Majdalene kočje prijezdil strmonski graščak Lambret. Razjezdil je konja, ga privezal k vrbi, a nate je stopil do kočje in zaklical:

"Majdalena, stopi malo bliže!"

Iz umazane in okajene veže je stopila Majdalena; kuhala je baš večerjo.

S prirojeno hinavščino in sladkobesednostjo je na dolgo in široko pozdravljala graščaka.

Ker sta po poti prav prihajala dva možaka, je Lambret stopil z njo v kočjo.

V kratkem ji je Lambret vse povedal: Naj zapusti za nekaj časa domovje in naj poskuša izslediti, kam je izginila Kolenčkova Jera, ki je služila v pečavskem gradu. Ako jo izsledī, naj mu takoj sporoči, kje je. V svoji hudobnosti je namreč sklenil okrutnež: čim jo dobi v svojo oblast, jo bo zaprl. Potem jo bo prisilil, da mu bo povedala, kje ima otroka. Tega ji bo odvzel, njo pa bo dal postaviti pred sodbo, da jo bodo obsodili in usmrtili kot čarovnico.

"Dam ti lepo plačilo, a sedaj imaš za pot deset srebrnikov! Lahko noč, Majdalena."

Precej časa je poteklo, preden je pretkana Majdalena izsledila Kolenčkovo Jero, in še to čisto po srečnem naključju.

Zelo slabe volje se je Majdale-

na neko nedeljo po veliki noči vračala proti domu. Od utrujenosti se je ustavila v Tuhinju. Ljudje so se prav vračali od službe božje in je Majdalena skrivaj opazovala množico. Od veselja so se ji zaiskrile oči, ko je med drugimi v družbi žensk zagledala tudi Jero.

Čisto po mačeje ji je sledila.

Majdalena se je nato zelo zadovoljna vračala, ne proti domu, ampak naravnost k strmonske-mu graščaku.

Še preden pa je dospela do cilja, se je še sešla z njej nepoznamim pečavskim valptom Boštjanom.

Tako sta hodila skupaj in ker ju je žejalo, sta oba krenila v neko gostilno v Blagovici.

Dobro vino pa je Majdaleni razvezalo jezik.

Ker ni vedela, da je bil Boštjan zaljubljen v Jero, je povedala, da je bila srečna, ker je izsledila Jero. Izdala mu je tudi, zaradi česa jo išče.

Boštjan je vedel zadosti.

Odšla sta skupno z Majdaleno na strmonski grad. Premeteni Boštjan je še istega dne stopil v službo pri strmonske-mu graščaku.

Zelo zadovoljen je bil fant, ko je prvo noč spal v strmonske-mu gradu.

"Sreča je moja in Jerina, da moj novi gospodar niti najmanj ne slutī, da še vedno ljubim ubogo dekle. Jaz jo bom rešil, čeprav s svojim življenjem!" je govoril Boštjan sam s seboj.

(Dalje prihodnjič.)

Španski kralj se zabava z laškim princem

Seville, Španska, 16. aprila. Na dvoru španskega kralja se mu-di te dni laški princ ali vojvoda Spoleto, ki je nečak laškega kralja. Princ Spoleto bi se rad poročil s hčerko španskega kralja. Ko se je večeraj princ mudil na vrtu španskega kralja, je slednji peljal princa do neke klopi in mu velel naj se vsede. Princ je to storil in je s težo svojega telesa sprožil skrito pero, ki je povzročilo, da je začel brizgati precej močan vodomet, ki je laškega princa pošteno ožeh-tal. Kaj je princ povedal špan-skemu kralju po tem dogodku, poročila molče.

* Papež Pij bo na dan 29. junija govoril po radio, kar se bo lahko slišalo po vsem svetu.

* Potopil se je večeraj parnik "City of Peking" ob obrežju Koreje.

* Pesnik Vladimir Majakovski se je v Moskvi ustrelil.

* Albert Quacke, Chicago, je bil danes povožen po nekem otročjem vozičku in ubit.

* V Gridley, Cal., je neka kra-va povrgla tri zdrava teleta, kar je redek dogodek.

MALI OGLASI

Dve obleki
moški, skoro novi, in zimska suknja, se pocieni proda. Vprašajte na 6121 St. Clair Ave. zgorej. (92)

Soba se odda
dekleto ali mlademu paru. Mrs. U. Ivnič, 14314 Jennie Ave., Colinwood. (90)

Naprodaj

je hiša, cena \$3600. Ima 6 sob, velik lot, pri Superior in E. 59. St. Druga hiša, cena \$4000, za dve družini, 4 sobe zgorej, 5 spodaj, na St. Clair Ave., in bli-žu 72. ceste. Vprašajte pri Mc-Kenna, 1383 E. 55th St. Tele-fon Henderson 5262. (91)

Prave klobase!

Kdor hoče prave kranjske klo-base, mesene, domače šunke in prave domače želodce, naj pride k

Matiju Križmanu
na 6030 St. Clair Ave., zraven Sornovega restavrantu, zadaj. Se toplo priporočam vsem svo-jim prijateljem in tudi vsem Ribničanom, Gorenjcem in Kra-šovcem. (Thurs.X.)

SE NI TREBA

nič ženirati. Le pridite veseli v našo trgovino. Je ravno taka postrežba kot pri tujcih, cene so pa zelo zmerne. Se vam priporočam

M. VRANEŽA
17105 Grovewood Ave. (Thu.)

Slovenska mesnica

največja v Clevelandu, kjer lahko kupite meso veliko ce-neje kot kje drugje. Najfinej-še svinsko meso, klobase, šunke, plečeta in kar poželite. Vedno sveže, točna postrežba rojakom in nizke cene. Se priporočam

Martin Frank
St. Clair Market stojnica 18-20. (Thu.)

Išče se

dober mož, ali pa mala družina, ki bi delala na farmi. Stanova-nje zastoj in si tudi lahko kaj pridelajo. Oglasite se v soboto zvečer ali v nedeljo na 929 E. 207th St. Euclid Village. (94)

Delo dobi

prodajalec zemljišč, železi je, da zna voziti avto. Delal bi na provizijo. Damo vsa navodila. Pokličite Kenmore 2046 (90)

Hiša naprodaj

obstoječa iz sedem sob, furnez, kopalnice, garaža, lot 30x109. Hiša se proda zelo poceni. Za pojasnila se obrnite na 1038 E. 78th St. (92)

A. J. Budnick & Co.

ZANESLJIVI PLUMBERJI

Se priporočamo starim in no-vim odjemalcem za vsakovrstna plumberska dela, za napeljavo kurjav, kopanje kanalov in enako.

Točna postrežba! Zmerne cenel
6707 St. Clair Ave.
Tel. RAndolph 3289
Stanovanje telefon:
KEnmore 0238-M (Thu. F.)

KONCERT

priredi
g. Svetozar Banovec
V NEDELJO, 20. APRILA

V SLOVENSKEM DOMU
na Holmes Ave.
pod pokroviteljstvom društva "Lilija"

Pričetek ob 7:30 zvečer
VSTOPNINA \$1.00, 75c IN 50c
Cenjeno občinstvo je vljudno vabljeno na veliko udeležbo.
Vabi odbor.

V SPOMIN
DRUGE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBLJENE MATERE
MARY KLEMENCIČ
rojena Kmet
ki je umrla 17. aprila, 1928 v Clevelandu, O. Za drago pokojnico se bo brala sv. maša zadušnica v St. Mary's cerkvi 21. aprila ob 8. uri zjutraj.
Iz doline solz, oj draga mati, Imeli vsi smo Te prav radi:
Te angelj peljal je od tod; v spominu vedno Te ohranimo,
Naj lahka Ti bo ameriška, vsi čakajoči v sladki nadi,
zemlja, da v raju skup se snidemo.
Ti delez bodi Tvoj Gospod.
Žalujoči ostali: **OTROCI**
Cleveland, O., 16. aprila, 1930.

ZA PRAZNIKE
Cenjenemu občinstvu naznanjam, da imam veliko zalogo doma posušenega mesa za Velikonoč, kot: želodce, klobase, šunke, gnjati, kot tudi vse vrste svežega mesa. Se priporočam, da poskusijo rojaki moje blago in bodo gotovo zadovoljni.
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
VSEM SKUPAJ!
Frank Cebul
SLOVENSKA MESNICA
1147 Addison Rd.

POSEBNA RAZPRODAJA
Vseh svilenih oblek za žene in dekleta

\$5.75 in \$6.75 obleke	Sedaj samo \$4.95
ali dve obleke za \$9.00	
\$9.95 in \$10.75 obleke	Sedaj samo \$7.95
ali dve obleke za \$15.00	
\$15.00 in \$16.75 obleke	Sedaj samo \$11.95
ali dve obleke za \$23.00	

Vse obleke v zalogi so najnovejšega kroja in cene istim sedaj nižje kakor kje drugje v mestu.
Torej ne zamudite prilike, ker te cene veljajo samo za časa te posebne razprodaje.
Za obilen obisk se vam priporočam
Benno B. Leustig
6424 ST. CLAIR AVE.
Nasroti Slovenskega Narodnega Doma

GRDINA'S SHOPPE
Popolna zaloga oblek in vse opreme za neva-ste in družice
Beauty Parlor
Vedno najmodernejši ženski klobuki.
Trgovina aprila vsako ura do pop. skrat čelo leto.
6111 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 7112 (M. Thu. S.)

WILLOW FARMS DAIRY
1172 Norwood Rd.
MLEKO, SMETANA, SIR,
SUROVO MASLO
za dobro postrežbo, pokličite
Florida 4312-J (Thur.x)

PRVI SLOVENSKI PLUMBER
J. MOHAR
6521 ST. CLAIR AVE.
Če hočete delo poceni in pošteno, pokličite mene.
Randolph 5188 (Thu. F.)

Pristopajte k domači organizaciji, k S. D. Z.

Vsem ženam in dekletom se priporočam
da pridejo po lepe spomladanske suknje in obleke, slamnike, nogavice, razno spodno opravo in sploh vse, kar potrebujete pri družini.
POSEBNO ZNIZANA CENA NA SVILENIH OBLEKAH
Dobite jih po **\$2.98, \$5.50, \$7.50, \$8.00**
Tiste, ki so bile prej po \$16.95, so sedaj samo **\$12.50**
Imamo veliko izbero barvastih pralnih oblek. Dobite jih po **\$1.00 in višje**
Ako hočete svojo hčerko lepo obleci, pridite k nam po obleko. Imamo lepe vsakovrstne svilene obleke. Posebno lepa izbora belih oblek za prvo sv. obhajilo in sploh za vse prilike, kadar se lepa bela obleka potrebuje. Poleg teh imamo tudi razne obleke v različnih, najnovejših barvah.
Kadar kaj potrebujete, pridite k nam. Zakaj bi hodile k tujcu, ko dobite pri domačinu ravno tako blago in CENEJE. Zakaj bi se drenalji po mestu, ko se vam ni potreba. Priporočam se vam za obilen obisk. In pridite prej, ne čakajte zadnjega dneva.
Anton Anžlovar,
6202 St. Clair Ave.

We Recommend
Blue Ribbon Malt Extract
AMERICA'S BIGGEST SELLER
59c

Vozički! Vozički!
Ravnokar smo dobili pošiljko vozičkov po tovarniških cenah. Voziček, mere 16x34, z balloon kolesi, **\$3.95** sedaj po posebno nizki ceni.
OGLEJTE SI NASO ZALOGO HISNEGA IN VRTNEGA ORODJA

LESTVE:	TRAVNA SEMENA:
4 čevlje.....\$1.00	Sylvan, senčnato, funt 48c
5 čevljev.....\$1.25	Pan-American semena, funt 35c
6 čevljev.....\$1.50	Bela detelja, funt..... 55c
7 čevljev.....\$1.75	

MREZNATE OGRAJE:	IZVRSTNA GNOJILA:
42" visok, stylef, čevelj 15c	100f. 50f. 25f. 10f. 5f. \$3.50 \$2.00 \$1.25 60c 35c

Zavasky Hardware
6011 St. Clair Ave. ENdicott 5141

Za Velikonoč
Ravno sedaj imamo v zalogi izvrstne domače, fino posušene šunke, plečeta, želodce, fine klobase iz poznane Triskanove zaloge. Vse to se prodaja sedaj za Velikonoč
PO IZVANREDNO NIZKIH CENAH
Imam tudi fin med, izvrstne rozine in dobro moko ter vse druge dobrote za Velikonoč. Se vljudno priporočam.
Karol Mramor
1140 E. 67th St.

SAMO ZA EN LAS

Spisal GABARIOU

za "Ameriško Domovino" A. SABEC.

PRVI DEL

Ogenj v Valpinsonu I.

To so dejstva:

V noči od 22. na 23. junija, leta 1871, okoli ene ure zjutraj, je jezdit skozi pariško predmestje Sauveterre na neosedlani, sivi kobili neki kmet, golorok in gologlav, ki je na vso moč obdeloval žival s svojimi petami in z debelo palico, ki jo je držal v roki.

Ko je ta mož predirjal predmestje, je zavlil v Narodno ulico ter se ustavil pred zadnjo hišo, ki je stala na vogalu Grajske ulice.

To je bila hiša gospoda Senešala, župana iz Sauveterre, bivšega odvetnika in sedanjega člana generalnega sveta.

Kmet je skočil s kobile, stopil k vratom ter pričel s tako močjo vleči za zvonce, da je bila v nekaj trenutkih vsa hiša pokonci.

Kmalu se je pojavil na vratih velik in močan služabnik, ki je, ves zaspan, jezno zaklical:

"Kdo pa ste, mož? Kaj želite? Ali ste pogledali pregloboko v kozarec? Kaj ne veste, v čigavi hiši delate tak ropot?"

"Jaz želim videti župana," je rekel kmet. "Takoj ga zbudite!"

Tedaj pa je prišel župan Senešal sam k vratom, ker se je takisto zbudil od ropota, katerega je povzročal kmet. Prišel je oblečen v nočni plašč, v roki je držal svečo.

"Tukaj je župan," je dejal Senešal nevoljno. "Kaj pa želite od njega ob tej uri, ko vsi pošteni ljudje počivajo?"

Kmet je potisnil služabnika na stran ter stopil k županu, ne da bi ga pozdravil.

"Prišel sem vam povedat, da pošljite takoj brizgalno."

"Brizgalno?"

"Da, in takoj. Prosim, storite naglo."

Župan je zmajal z glavo.

"Hm," je rekel, kakor je imel vedno navado, kadar ni vedel, kaj naj stori in kaj naj si misli.

In kdo ne bi bil v zadregi na njegovem mestu?

Iz vleči brizgalno iz lope in zbrati gasilce, se pravi, zbuditi ves kraj in prestrašiti prebivalce Sauveterre, ki so že itak prevečkrat slišali bobnanje bobnati alarm tekom vojne z Nemci in pozneje tekom režima komune. Zato je župan vprašal:

"Ali je nevaren ogenj?"

"Nevaren!" je povzel kmet. "Kakšen pa naj bo, če ne nevaren ob takem vetru?"

"Hm," je spet zamrmral župan, "hm, hm."

To ni bilo sedaj prvokrat, odkar je bil župan, da je bil tako sredi noči zburjen od kakega kmeta, ki je klical, da gori, pozneje pa se je izkazalo, da ni bilo vse skupaj niti besede vredno.

Kmet je bil jezen in nestrpen vsled oklevanja in je jezno mahal s palico.

"Ali vam moram spet in spet povedati, da je vse v ognju?" je dejal. "Lope, gospodarska poslopja, žitnice, seniki, grad, vse, vse. Če se boste še kaj časa obotavljali, ne boste našli v Valpinsonu več kamna na kamnu."

"Kaj," je vzkliknil župan, "ali Valpinson gori?"

"Da."

"Pri grofu Klavdiju?"

"I, kje pa?"

"Bedak! Zakaj pa niste tega takoj povedali?" je rekel župan.

Zdaj ni nič več odlašal. "Skoči hitro po mojo obleko," je ukazal svojemu slugi. "Ne, počakaj! Moja žena mi bo pomagala. Nobenega časa ne smemo izgubljati. Skoči rajši najprej

k bobnarju Poltonu in mu reci, da sem ukazal, naj takoj zabobna alarm. Nato pojdi brž k načelniku Parentoju ter mu povej, kar si slišal. Reci mu, naj si takoj preskrbi ključke lope, v kateri je brizgalna. Čakaj! — Ko boš s tem gotov, pridi takoj nazaj in naprezi konja. Valpinson da gori! Sam bom šel tja z brizgalno. Tak pojdi, teč in potrkaj na vsaka vrata in povej, da gori. Povej tudi vsem, naj pridejo na Novi trg."

Ko je služabnik odhitel, kamor mu je bilo naročeno, se je župan obrnil h kmetu.

"Vi pa, moj dobri mož, zajezdite spet svojega konja in odhitite nazaj ter zagotovite grofa, da bo pomoč kmalu dospela."

Kmet se ni ganil z mesta. "Preden grem nazaj v Valpinson," je rekel, "moram še nekaj preskrbeti."

"Kaj pa?"

"Iti moram po zdravnika, ki mora iti takoj nazaj z menoj."

"Po zdravnika? Kaj je bil morda kdo ranjen ali poškodovan?"

"Da, gospod grof Klavdij."

"Hm, gotovo je sam silil v nesrečo."

"O, ne! Bil je obstreljen, in sicer dvakrat."

Županu bi bila kmalu padla sveča iz rok.

"Obstreljen? Dvakrat?" je je vprašal. "Kje? Kako? Zakaj? Od koga?"

"Ah, tega pa ne vem."

"Ampak —"

"Vse, kar vam morem povedati, je to: Prenesli so ga v neko majhno lopo, katere še ni dosegel ogenj. Tamkaj sem ga videl s svojimi lastnimi očmi ležati, bledega kot zid, in vsega krvavega."

"Moj Bog! Pa ga vendar niso umorili?"

"Ko sem jaz odšel, še ni bil mrtev."

"Pa grofica?"

"Naša gospa," je rekel kmet spoštljivo, "je bila v lopi poleg svojega moža na kolenih ter nfu izpirala rane z vodo. Tudi obe mali gospodični sta bili ž njo."

Župan gospod Senešal se je tresel od razburjenja.

"Torej se je moral izvršiti zločin?"

"Najbrže. . . gotovo."

"Ampak kdo naj bi to storil? In kakšen naj bi bil motiv?"

"Saj to je baš vprašanje."

"On ni nikoli nikomur nič žalega storil."

"To je, kar vsi pravijo."

"In kar se tiče grofice —"

"O," je dejal kmet navdušeno, "ona je svetnica svetnic."

Župan si je napenjal možgane, da bi prišel do kakega zaključka.

"Zločinec je, najbrže, kak tujec. Saj je vsepolno vagabundov, postopačev in beraveč. Ni ga dneva, da se ne bi v moji pisarni oglasil kak tak človek ter prosil pomoči, da more nadaljevati svojo pot."

Kmet je prikimal z glavo in rekel:

"Tako tudi jaz mislim. Zato sem najprej mislil zbuditi zdravnika, potem pa prijaviti zločin policiji."

"Ni treba," je dejal župan. "Bom že sam storil to. V desetih minutah bom govoril z državnim pravnikom. Zdaj pa pojdite. Ne prizanašajte konju in povejte grofici, da bomo takoj dospeli."

Župan je popolnoma izgubil glavo in brez pomoči svoje žene, se ne bi mogel niti obleči. Kmalu nato se je vrnil tudi njegov služabnik.

Dobri mož je storil vse, kar mu je bilo naročeno, naj stori, in v tistem trenutku se je že zasli-

šalo bobnanje bobna v zgornjem delu kraja.

"Zdaj pa takoj zaprezi in glej, da bo koleselj stal pred vrati, ko pridem nazaj," je rekel župan.

Na ulicah je vladala velika zmešnjava. Skozi vsako okno je molela glava s prestrašenim obrazom; vsepovsod so se odpirala in zapirala hišna vrata.

"Moj Bog," si je mislil župan, "da bi le našel državnega pravnika Daubigeona doma!" Gospod Daubigeon, ki je bil najprvo v službi cesarstva in pozneje v službi republike, je bil eden najboljših prijateljev župana, gospoda Senešala. Daubigeon je bil približno štiridesetleten mož, pretkan in z večnim smehljajem na obrazu; bil je samec in nemalo ponosen, da se ni dal ujeti v mreže nežnega spola. Dobro ljudstvo v Sauveterre je bilo mnenja, da ni dovolj resen za svojo službo in da je vse preveč usmiljen napram zločincem, s katerimi je imel opravka.

On je velik ljubitelj dobrih knjig, redkih izdaj in v fino vezavo vezanih del.

Zbujev vsled ropota, kakor vsakdo drugi v mestecu, se je Daubigeon naglo oblekel, ko je vstopil njegov stari služabnik, ki je oskrboval hišo, ter mu javil, da je zunaj gospod Senešal, ki želi govoriti z njim.

"Privedi ga notri," je rekel, "privedi ga notri."

Čim je župan vstopil, ga je Daubigeon vprašal, kaj pomeni vsa ta rabuka zunaj.

"Velika nesreča se je pripetila," je odvrnil župan. Iz tona njegovega glasu, bi človek mislil, da se je njemu samemu, županu, pripetila ta nesreča, o kateri je govoril.

"Moj dragi prijatelj, kaj pa se je zgodilo?" je vprašal Daubigeon. "Pogum, moj dragi prijatelj! Ne izgubite glave! Pomislite, da nam poet svetuje, da ne smemo v nesreči nikoli izgubiti glave."

"Lopovi so podtekli v Valpinsonu ogenj!" je rekel župan. "Česa ne poveste! Moj Bog!"

"Pa še več kot to. Grof Klavdij je bil obstreljen in je morda v tem trenutku že mrtev."

"Oh!"

"Saj slišite bobnarja, ki bobna alarm. Jaz grem na mesto požara in sem prišel sem samo zato, da vam to oficijelno javim in da vas prosim, da bo storjena pravica energično in naglo."

"Dobro," je rekel državni odvetnik. "Posvetujva se, kaj nama je storiti, da pridejo zločinci čim prej pravici v roke."

Ko sta moža dospela v Narodno ulico, je bila ista natrpana ljudstva, zakaj Sauveterre je eno onih malih provincijalnih mest, kjer je vsaka razburljiva dogodivščina prerodka, da bi se jo pustilo kar tako v nemar. Vest o nesreči se je med tem že povsod raznesla. Tudi ognjegasci niso izgubljali časa. Čim sta se pojavila župan in gospod Daubigeon na trgu, je prihitel k njima Parento, načelnik gasilcev, po vojaško dvignil svojo roko k šlemu in dejal:

"Moji možje so pripravljani."

"Vsi?"

"Niti deset jih ni odsotnih. Čim so slišali, da je požar na postevtu grofa Klavdija, so bili vsi v trenutku pripravljani."

"Prav, torej odhitite t a k o j tja," je ukazal župan. "Mi vas bomo prehiteli na poti. Gospod Daubigeon in jaz bova namreč vzela seboj še gospoda državnega pravnika Galpina."

Moža nista imela iti daleč. Pravnik ju je med tem že povsod iskal. Ko je stopil na trg, ju je takoj ugledal.

Gospod Galpin je bil velik kontrast državnega odvetnika in je bil popolen profesionalen mož, morda celo nekoliko preveč popolen. Bil je državni pravnik od peta do glave; dasi je bil še mlad, ga ni bilo nikoli videti, da bi se nasmehljajal, niti ga nisi slišal zbijati šal.

(Dalje prihodnjč.)

Oglasi v tem listu imajo vedno uspeh!

Ne odrecite si razkošja Camels

RESNICNO RAZKOŠJE V KAJL, ki nič več ne stane! Najpopolnejši, najbolj zadovoljiv užitek kaje, ki je bil kdaj v cigareti—in po običajni cigaretni ceni! Zakaj bi se zadovoljili z manjšim, če zamorete imeti končno veselje v kajenju Camels?

Razkošje Camels se začne s tobakom—najbolj izbrani turški in domači list, ki ga je mogoče dobiti. Vsa mila, rahla, naravna dobrotta tega tobaka je ohranjena in obdržana v posebni mešanici Camel—in harmoniji duha preko vse domišljije. In najbolj moderni in znanstveni načini izdelovanja završe jamščino razkošja v Camels.

Privoščite si resnični cigaretni užitek!

CAMEL
boljša cigareta

© 1930, R. J. Reynolds Tobacco Company, Winston-Salem, N. C.

ŠE JE ČAS!

Moške obleke in ženske suknje prinesene k nam v petek do četrte ure popoldne, ženske svilene obleke v petek do desete ure dopoldne, bomo sestili in zlikali za Velikonočo.

NEW YORK DRY CLEANING

IGNATZ SMUK, poslovdjaja

6220 St. Clair Ave.

ENdicott 2063

NAZNANILO

Za velikonočne praznike dobite pri nas veliko izbiro velikonočnih košaric od 3 cente naprej do \$1.75, kakor tudi zajčkov, pišket in jajčkov. ZOBESKOST: Tri ne več centov čokoladna jajca za 10 centov. Iz starega kraja razglednice za voščila imamo tudi v zalogi velikonočne in druge. Se priporočam

Mary Kushlan

SLADŠČICARNA V SLOV. NAR. DOMU

6415 ST. CLAIR AVENUE

ENdicott 9566

ENdicott 2252

ENdicott 2252

KREMZAR FURNITURE

6108 St. Clair Ave.

IMAMO ZASTOPSTVO SAMO ZA VICTOR RADIO IN VICTOR PLOŠČE

Jos. Demshar in Sin

STAVBENIKA

548 E. 123rd St.

EDdy 1693-R.

Bliza se pomlad in čas za gradnjo novih hiš. Mi vam postavimo hišo na lot, samo ako imate lot plačan in vam tudi preskrbimo denar. Priporočamo se tudi za vsako popravilo, naj bo delo veliko ali majhno. Cene so zmerne in točna postrežba.

Pokličite nas: EDdy 1693-R